

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia: (Odśloniecie w Gradcu pomnika dla ś. p. Cesarza Franciszka I.) — *Zagraniczne:* Zjednoczone Stany Ameryki półn. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglija: Zgromadzenie tajnej rady z powodu mowy z tronu. — Oświadczenie imieniem księcia Wellingtona. — Umiarkowanie ze strony O'Connella. — Francuja: Dalsze obliczenie ludności. — Rozruch w Lille. — Szpital w Mahon. — Z Afryki. — Belgija. — Szwajcaryja: Wzburzenie w skutek sprawy o klasztorach argawskich. — Włochy: Deputacyja abisyńska w Rzymie. — Niemcy: Książę Metternich w Frankforcie. — Prussy: P. Thiers w Berlinie. — Danija: Poprawa więzień. — Królestwo Polskie: Budowa nowego kościoła katolickiego. — Grecuja. — Turcyja. — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Białá. — Krystyjampol. — Ołomuniec. — Warszawa.

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia. —

Podług doniesienia z Gradcu odbyło się tamże z wielką uroczystością dnia 19. sierpnia odśloniecie pomnika, wystawionego w Bogu spoczywającemu Cesarzowi Franciszkowi I., w obecności Najjaśniejszych Ich Mość Cesarza i Cesarzowej. Ich C.K. Moście raczyli przybywającemu w Gradcu wykonawcy pomnika i modelu posągu, kawalerowi Pompeo Marchesi, profesorowi rzeźbiarstwa w akademii pięknych kunsztów w Medyolanie, oświadczyć w najtłaskawszych wyrazach zapewnienie zupełnego zadowolenia i w dowód uznania odznaczających się zasług jego, przysłać mu pierścień wysadzany brylantami wielkiej wartości. — Za powrotem do zamku raczyli Ich C. R. Moście przyjmować najtłaskawiej wszystkie władze cywilne i wojskowe, duchowieństwo, Stany krajowe, tudzież przełożonego Uniwersytetu i gremijum nauczycielskiego.

Wiadomości zagraniczne.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Nowy Jork dnia 7go sierpnia. Jest już rzeczą pewną, że proces Mac Leoda rozpocznie się w Utyce d. 19go września; poseł angielski p. Fox zdaje się oczekiwać jeszcze na instrukcyję w tej sprawie.

Kongres Stanów Zjednoczonych dość nieczynnie się zachowuje, mimo ważnych projektów finansowych, które jeszcze pod obrady wzięte być mają.

Giełdy ogarał nowy przestrch z powodu banku Stanów Zjednoczonych, którego akcyje na 14 spadły.

Portugalia.

Zwyczajnym statkiem pocztowym otrzymano w Anglii wiadomości z Lizbony do d. 9go sierpnia. Izba deputowanych 75 głosami przeciw 18 odrzuciła projekt wydziału skarbowego, zamienienia w kapitał procentów długu państwa. Przeważający system finansów żadnej nie dozna zmiany. — Słychać, że margrabia Saldanha przeznaczony jest na posła portugalskiego przy wiedeńskim dworze; lecz nie zdaje się chcieć przyjąć na teraz jakiego dyplomatycznego posłannictwa. — D. 2go sierpnia dało się czuć w Lizbonie lekkie trzęsienie ziemi; w Leiryi zaś tego i następnego dnia było ono mocniejsze. —

Hiszpania.

Marokanie zdają się być o stanie marynarki hiszpańskiej dosyć dobrze zawiadomieni. Uzbrajają bowiem w Larrache bryg wojenny o 18 działach i jeden mniejszy statek, luboć niezupełnie wiadomo, jakie jest przeznaczenie tych okrętów. Rząd hiszpański upatrując w tych przygotowaniach wojenną groźbę ogłasza, że poczynił już wszelkie urządzenia, by zagrożoną marynarkę hiszpańską od strat uchronić.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Londyn dnia 20go sierpnia. Królowa bawi na teraz w zamku Windzorskim, dokąd wczoraj po południu także lord Melbourne

ne przybył, zapewne by Królowej Jéjmości donieść o zebraniu się parlamentu i o wyborze mowcy.

D. 19go b. m. znaczny tłum ludu zebrał się przy wstępie do parlamentu, lecz nie było żadnej politycznej manifestacji. Spostrzegano, że lord Stanley przy wstępie do sali obrad głośno powitany był od swych przyjaciół na ławkach opozycji i że Sir Robert Peel i lord John Russell serdecznie ścisnęli się za ręce. Lord Melbourne, jak *Globe* donosi, wracając z izby wyższej witany był przez zacnych ludzi głośnie mi okrzykami radości; pisma torysowskie powiadają zaś, że go wygwizdano.

Parlament zebrał się dnia wczorajszego i pana Schaw-Lefebvre obrano bez opozycji mowcą izby niższej, gdyż Sir Robert Peel uznał to za powinność swoje, że nie mając własnych do tego przeciwnych powodów, nie powinién odmawiać temu zaszczytu powtórnego piastowania urzędu mowcy, który go już z powszechném zadowoleniem w poprzednim parlamencie sprawował. Torysowie zaś, którzy zawsze jeszcze przypominają sobie z niechęcią odrzucenie przez Wigów pana Sutton w roku 1835, są w najwyższym stopniu rozgniewani za tę uległość swego naczelnika, a to tém bardziej, ileż ich przez to pozbawił przyjemności zadania ciosu ministeryjum Wigów już w dniu pierwszym zgromadzenia, lubo wiedzianno o tém, że ministeryjum z tego powodu przeciw się zaraz nie usunie. —

Przed mową z tronu, która według doniesienia dziennika *Standard* ma być jutro na zgromadzeniu tajnej rady Królowej przedłożoną, a d. 24go odczytaną w parlamencie przez komisyję królewską, nie może według przepisów odbywać się żadna inna sprawa, jak tylko zaprzyczenie członków.

We wtorek (d. 24go) zaczną się rozprawy nad adresem; tym czasem niebardzo tu zajmują się domysłami i zapał publiczny nie jest zbyt wielki. Stan rzeczy jest w istocie dziwny i nie bywało nigdy tak wielkiego odstąpienia od zwyczajnych formalności. Piérwszy to raz zapewne wydarza się w dziejach państwa konstytucyjnego, ażeby ministeryjum nie przestawało pełnić swych urzędów, będąc tak dobrze jak potępioném i otrzymawszy pewność, że na jego drogą łaski odwołanie się do ludu zezwolonny mu termin, będzie jedyną przewłoką, jaka zająć może między wyrokiem nagaay a ostateczną utratą urzędu. Piérwszy to raz zapewne wydarza się, ażeby ministeryjum, po przedłożeniu projektów popularnych, i mimo powagi, jaką nadaje mu gorliwe

wsparcie monarchini, było przez naród wyszydzoném. —

Książę Wellington przejeżdżając przez Kanterbury pytał o ceny zboża, a dowiedziawszy się, że pszenica jest tam po 86 szyll. miał oświadczyć: »Kiedy tak, to trzeba coś uczynić.« Książę był także na zgromadzeniu Torysów, które d. 19go odbyło się u Sir Rob. Peela. Słychać że ostatni ma dnia 23go wyłożyć swym stronnikom postępowanie, jakiego użyć chce przy istotném otwarciu parlamentu d. 24go b. m.

Z listu lorda Morpeth do dublińskiego *Monitora* okazuje się, że minister ten stale postanowił nie należeć do parlamentu, lubo ofiarowano się z różnych stron w Irlandyi, wyjednać mu miejsce w parlamencie.

Z ubogich okolic południowej i zachodniej Szkocyi mnóstwo ludzi wędruje do południowej Australii. Wychodcy ci są po największej części rolnicy, a między nimi jest także wiele młodych panien, które w onej odległej osadzie bardzo prędko z mężem idą. Niedawno odplynęły z Clyde do Port Philip naraz dwa okręty, jeden mający 269, drugi 236 wychodców na pokładzie. —

— dnia 21go sierpnia. Królowa odbędzie dziś po południu w zamku Windzorskim zgromadzenie tajnej rady, na którym nad mową z tronu naradzać się mają.

Książę Wellington daleko już zdrowszy niż był w ostatnich czasach, a gazeta *Times* oświadcza, że przez najwyższą powagę, zapewne przez samego księcia, umocowaną jest do tego doniesienia, iż książę dał do poznania, jako gotów jest należeć do konserwacyjnego ministeryjum Sir Rob. Peela, jeżeli Królowa temuż skład gabinetu powierzy.

Zdaje się że O'Connell nie chce sobie stanowiska swojego' naprzeciw konserwacyjnemu ministeryjum naprzód już zepsuć, gdyż na jedném z ostatnich zgromadzeń Repealistów oświadczył, że Irlandyja spokojną pozostanie, jeżeli Peel zachowa względem kraju tego pojedynczą politykę.

Lubo zbijają twierdzenie o wysłaniu eskadry do Ameryki, donoszą jednak z Nowego Brunzwicku, że władze tamtejsze czynią przygotowania do obrony i na całej linii pogranicznej blokady stawiać każą.

W Dublinie odbyło się wielkie zgromadzenie dla podziękowania imieniem kraju oddalającemu się z urzędu sekretarzowi Irlandyi, lordowi Morpeth. —

Sprawy Mac Leoda używały dzienniki torysowskie wielokrotnie już za przedmiot zaakceptacji rządu, ale rozumowania ich bynajmniej jęj

nie wyświecili. Ganią one ministrów, że dawno już nie użyli sprężystszych środków przeciw Stanom Zjednoczonym i twierdzą, że na nich spadnie krew Mac Leoda, gdy ten jako ofiara tej bojaźliwej polityki na szubienicy umrze. *Sun* czyni uwagę, że sprawa ta wedle zapewnień dobrze zawiadomionych osób w *City*, spokojnie się załatwi; przeciwnie zaś sprawa o granicę niebezpieczniejszą być zaczyna, a to tem bardziej, ileże odwołania lorda *Sydenhama* z Kanady spodziewać się należy, który tam i w kraju sąsiednim swym sposobem myślenia wiele powagi zjednać sobie umiał, a teraz będzie musiał ustąpić miejsca toryowskiemu gubernatorowi jeneralnemu. Zresztą między Angliją a Ameryką jest tyle spraw spornych, do czego kilka jeszcze nowych przybywa, że dzieńniki wszelkich barw nie tają bynajmniej prawdopodobieństwa istotnego starcia się, mogącego prędzej lub później nastąpić. —

Francyja.

Paryż dnia 20. sierpnia. *Messenger* donosi, że w Tuluzie zapisywanie ludności trwa ciągle i że tam wszelka spokojność.

W *Moniteur parisien* czytamy: »P. Piscatory, który w posłannictwie rządu do Grecyi jeździł, spodziewany jest niebawem z powrotem we Francyi.

Uroczystości przy poświęceniu kolumny w *Bulonii*, odbyły się onegdaj bez najmniejszej przerwy. Jenerał *Corbinea* w towarzystwie jenerałów *Gourgaud* i *Galbois*, przewodniczył tym uroczystościom, a obrzęd kończył odprawił biskup z *Arras*.

Opuszczenie szpitala, założonego przez rząd francuzki w *Mahon*, na jednej z Wysp *Balearyckich*, dla pielęgnowania chorych armii afrykańskiej, dało powód pismom tutejszym do rozmaitych domysłów. Twierdzą, że teraźniejszy rząd hiszpański za poduszczeniem Anglii oświadczył, iż wkrótce mającego skończyć się kontraktu odnawiać nie chce. Przeciwnie zaś według zdania dobrze zawiadomionych, gabinet nasz, który od dawna już przewidywał niezupełnie przyjaźny dla Francyi sposób myślenia gabinetu hiszpańskiego, działał przynajmniej z takim taktem, że pod względem przedłużenia kontraktu nie wystawiał się na żadną odmowną odpowiedź. Zarazem wnioskują z przygotowań, jakie w tym względzie gabinet nasz naprzód poczynił, że dawno już skłonił się był do opuszczenia szpitala w *Mahon*. Już bowiem w połowie ostatnich posiedzeń była mowa o szpitalu, jaki w mieście *Hyères* założyć postanowiono, a deputowani departamentu *Var*, po powrocie do swej prowincyi, byli zupełnie przekonani o za-

łatwieniu sprawy, którą się tak bardzo zajmowali.

— dnia 21. sierpnia. W Tuluzie zapisywanie ludności trwa ciągle. We czwartek wieczorem skończono takowe więcej niż w 4000 domów i pozostaje jeszcze tylko do zapisania 2500 domów. Mimo usiłowań burzycieli spokojności nie było dalszych zaburzeń. — Onegdaj zaczęło się zapisywanie w *Lille*. Powstało na to zbiegowisko ludu i rzucano kamieniami na wojsko. Wkrótce jednak spokojność przywrócono. — W *Bordeaux* i w całym departamencie *Girondy* panuje najzupełniejsza spokojność.

Jednym z najważniejszych pytań, jakie na nastąpić mających posiedzeniach rad jeneralnych rozbiérane być mają, jest zatrzymanie lub zniesienie cła wchodowego od zagranicznego bytła.

Dnia 14. sierpnia miał być pałac *Malmaison* (znane pomieszkanie *Józefiny*) najwięcej dającemu przez licytacyję sprzedany. Lecz nikt nie chciał wywołać sumy 300,000 fran. ofiarować.

Giełda dnia 21. sierpnia. Renty francuzkie zbywano dziś mocno tak w *Café de Paris* jakoteż na początku giełdy, gdyż wieść się rozeszła, że nowa pożyczka z pewnością w listopadzie zawartą będzie. Lecz gdy później dobrze zawiadomione osoby tej wieści zaprzeczyły, renty znowu poszły w górę i kupowano je w kursie wczorajszym.

Dziennik *Temps* w doniesieniu o zbiorach zboża powiada, że w miesiącach od maja do sierpnia przez więcej dni deszcz padał, niżli w niešťczęśliwym roku 1816; zbiór zboża lepiej jednak wypadł, niż wtedy. Tym czasem radzi to pismo rządowi (jak dawniej *Siècle*), by wczas zajął się zakupieniem zboża za granicą, dla zapobieżenia niedostatkowi, który na wszelki sposób nastąpić musi.

Statek parowy *Eufkrat*, który dnia 8. sierpnia miasto *Algier* opuścił, zawinął do *Tulonu* i przyniósł ważne wiadomości dla rządu. Gubernator wysłał go z pośpiechem do Francyi. List od osoby prywatnej, zostającej w blizkich stosunkach z gubernatorem, zawióra co następuje: »Oddział wyprawczy pod dowództwem *Lamoricièra* wrócił dnia 28. lipca z *Mostaganemu* do *Oranu*; w pierwszym z tych miast pozostawił tylko 3000 ludzi, pod rozkazami pułkownika *Tempourre*. *Abd-el-Kader* z całym wojskiem swoim przebywał u poblizkiego i licznego plemienia *Medczerów*. Pułkownik *Tempourre* zrobił dwie w różnych czasach wycieczki i poraził każdą razą przez *Abd-el-Kadera* osobiście dowodzonych Arabów. Lecz

najpomyślniejszym wypadkiem było poddanie się Medcerów, którzy w obec Emira do Francuzów przeszli i niezwłocznie na nieprzyjacielskich Arabów uderzyli. W murach Mostaganemu jest obecnie 600 mężczyzn, kobiet i dzieci tegoż plemienia z swemi trzodami bydła. Aga licznego tego plemienia, przez samego Abd-el-Kadera na tę godność wyniesiony, przysłał swego osmastoletniego brata jako zakładnika do miasta, w znak szczerego sposobu myślenia z swojej strony, z żądaniem, by wyjść na przeciw niemu i by się on z resztą swego plemienia w bezpieczne miejsce do Mostaganemu mógł udać. Jeden z pierwszych oficerów Emira odstąpił go z kilku jeźdźcami i przybył do Mostaganemu, gdzie smutnymi barwami pomiędzy nieprzyjacielskim wojskiem i plemionami panującą nędzę opisał. Większa część plemienia jest zniszczona i na największy głód wystawiona, wszyscy wzdychają za pokojem, i nie podpada żadnej wątpliwości, że za przykładem Medcerów pójdą także inne plemiona. W skutek wiadomości, jakie gubernator z Mostaganemu i Oranu otrzymał, odplynął we dwie godziny później do tegoż ostatniego miasta.

Belgija.

Bruxella dnia 19. sierpnia. Najnowszy numer *Buletynu urzędowego* zawiera między innemi uchwałę królewską, treści następującej: „Cheąc dać jawny dowód przyjacielskiego sposobu myślenia dla Naszego brata i krewnego, Króla Jmci Greckiego, uchwaliliśmy i uchwalamy: Jego Królewskiej Mości Otonowi I. Królowi Grecyi, nadajemy wielką wstęgę naszego orderu. JK Mość od dnia tego przyjmie tę godność i order, a onegoż wojskowe ozdoby przywdzieje.“

Szwajcaryja.

Berna dnia 17. sierpnia. Według wszelkich otrzymanych z Argowii doniesień, ludność tamtejsza jest w znacznej większości za brzmieniem ostatnich uchwał, a wszelka usilność Sejmu, dążąca do istotnego „muazenia“ Argowii, natrafiłaby na taki opór, którego skutki dla Szwajcaryi dałyby się z trudnością przewidzieć.

Włochy.

Rzym d. 14. sierpnia. Dawno zapowiedziana deputacyja abisyńska, złożona z 23ch osób, pod przewodnictwem misyjnarza Abbate Jacobi, przybyła tu i ma być Papiężowi niezwłocznie przedstawioną. Ciekawo Rzymianie niepomaniu zdziwili się widząc czarnych synów Afryki w swych narodowych stro-

jach przechadzających się po ulicach miasta, przyczem nie zbywa na dowcipnych uwagach. Abisyński kapłan propagandy służy im za tłumacza i towarzyszy w zwiedzaniu osobliwości Rzymu, gdzie więcej niż wszystko widok licznych studzien w zadziwienie ich wprawia. — Podobnież trzy małe okręty, naładowane darowanym przez Mehmeda Alego alabastrem do budowy kościoła St. Pawła, zawinęły do Civitavecchii po odbytej w Malcie kwarantannie, z kąd w dniach tych są na Tybrze spodziewane.

Według doniesień z Floreny, najmłodsza córka Wielkiego Księcia, Arcyksiężniczka Maryja Anna Karolina (urodzona dnia 9. czerwca 1840) umarła tamże dnia 13go wieczorem po krótkiej słabości, z największym żalem swych rodziców.

Niemcy.

Podług wiadomości z Frankfurtu, przybył tamże książę Metternich w najpożądniejszym zdrowiu dnia 20go sierpnia około godziny ósmej wieczorem i wysiadł w hotelu pod Rzymkim Cesarzem. Nazajutrz przyjmował książę burmistrzów tegoż wolnego miasta, poczem zwidził wizerunki Cesarzów w wielkiej sali cesarskiej, galeriję obrazów w zakładzie Stüdla, tudzież inne osobliwości tego miasta. Po obiedzie u ministra państwa i przydującego posła Związku niemieckiego hrabi Münch-Bellinghausen, Jego Książęca Mość puścił się w dalszą podróż do Johannisberga.

Prussy.

— Z Berlina dnia 17. sierpnia. —

Obecność pana Thiersa w stolicy naszej powszechną zwraca uwagę. Każdy radby widział małego, żywego charakteru męża, który przed 6 niespełna miesiącami Europę całą do broni i wojny zagrzewał i który był sprawcą obwarowania Paryża. Podczas pierwszych dwóch dni pobytu swego, z nadobną, młodą małżonką zwidzał przed południem rozmaite muzea, przyczem mu dyrektor muzeów, p. Olfers, oraz dr. Wagen towarzyszyli. Obiadował u pana Bresson, z którym w okolice przyległe stolicy wycieczki swe robił. W piątek wieczorem był obecny przedstawieniu *Semiramidy* na operze królewskiej, które też NN. Królestwo nasi obecnością swoją zaszczytć raczyli. Lotem błyskawicy rozeszła się w publiczności wieść, że pan Thiers z małżonką swoją siedzi w łoży posła francuzkiego. Wszystkich oczy uzbrojone i nieuzbrojone zwróciły się ku tej stronie, tak dalece, że sławny gość osądził rzeczą dogodniejszą cof-

nąć się w głąb łoży. Po reprezentacyi był na wieczerzy u ministra spraw zagranicznych. Słychać, że za dni kilka już nas opuści, udając się przez Wrocław, do Wiednia; w drodze zamysła podobno księżnie Tallejrand, przebywając w dobrach swoich w Szlązku, złożyć uszanowanie.

Danija.

Kopenhaga d. 20. sierpnia. Król Jęomość powziąwszy zdanie komisji, dotyczące się ulepszeń w urządzeniu zakładów karnych, wydał reskrypt do kancelaryi królewskiej, ażeby dwóch członków komisji, radca profesor David i inspektor budownictwa Friis, odbyli podróż do Anglii, Belgii i t. p., dla obeznania się z nowszymi urządzeniami więzień.

Królestwo Polskie.

Warszawa dnia 20. sierpnia. Onegdaj położono tu kamień węgielny na nowy, St. Karolowi Borromeuszowi poświęcony kościół katolicki, mający być wystawionym z wyznaczonego na cel ten przez Cesarza Jmci funduszu i z daru 200,000 złot. pol., ofiarowanego przez hrabinę z książąt Lubartowiczów Sanguszków Małachowską. Książę Namiestnik, który z licznym poczetem i wszystkimi wyższymi urzędnikami rządowymi, był obrzędowi temu obecnym, pierwszy młotkiem w kamień uderzył, JX. biskup Chmielewski, szufragan i administrator warszawskiej archidiecezyi, pobłogosławił go, a JX. dziekan Kotowski miał mowę, skreśliwszy rys historyczny warszawskich kościołów parafjalnych każdego z osobna, których liczba łącznie z zakładanym właśnie kościołem, teraz do siedmiu dochodzi. Nowy kościół wystawiony będzie w kształcie łacińskiego krzyża, z potrójną w środku na kolumnach opartą nawą, według planu architekta Marconi, w stylu 15go i 16go wieku i w smaku włoskim Bramantego. Długość jego wynosić ma 72, szerokość 35 łokci i będzie dwiema wieżami przyozdobiony. Budowa ta ma być za dwa lata skończoną.

Grecyja.

Ateńy d. 31go lipca. Z Kandyi zawinęły do portu pirejskiego dwa angielskie okręty wojenne, mające na pokładzie 256 Greków. Kandyjoci korzystając z nadanej im przez Sultana amnestyi, poddali się. Ci Grecy, którzy z obcych prowincyj z powstańcami się połączyli, wrócili teraz na powyższych okrętach, a między nimi także znakomitsze osoby powstania.

Turcyja.

Konstantynopol d. 16. p. m. Od wypadku zarazy morowej w klasztorze Terra Santa w Pera, nie zdarzył się w stolicy żaden nowy przypadek podobnej zarazy, a nawet o pierwszym niektórzy powątpiewają, ileżże laik, który był zachorował, już zupełnie do zdrowia przychodzi. W Therapii w pewnym domu kilka osób zasłało, co wielką sprawiło trwogę; lecz po bliższem przez urząd zdrowia rozpoznaniu słabości, takową nie zarazie morowej lecz ospie przypisano. — W okolicy Erzerum zaraza morowa niestety nie przestaje się rozszierać, dla tego wszystko, co z tamtych stron przychodzi, podlega ścisłej kwarentannie.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Biała, dnia 29. sierpnia 1841. Zakupywanie zboża w Morawii a pszenicy w Galicyi, podniosło u nas cenę pszenicy na 6 zr. 30 kr., a żyta na 4 zr. 30 kr. m. k. za korzec. Zaś za korzec jęczmienia płacą tylko 3 zr., a owsa 1 zr. 30 kr. m. k. — Ziemiaki ładnie w polu wyglądają, a jeżeli ich mniej będzie, to przynajmniej zdaje się że dadzą dobry wydatek wódki. Jeżeli jakie szczególnie nie zajdą wypadki, to trudno aby cena garca okowitej 30stopniowej wyżej 34 kr. m. k. u nas pójść mogła. — Handel wełną jest w uspieniu; tym, którzy ją wprzódzy zbyli, powinowacoby należało, gdyż jak dotąd rzeczy stoja, nie masz na nią dobrych widoków.

Krystyjampol, d. 31. sierpnia 1841. Zbiory w naszej okolicy już ukończone. Pszenicy jest w snopie mniej niż w przeszłym roku, ale za to bardzo namłotna, bo kopa wydaje 1¼ korca, a gdzieniegdzie i więcej; ziarno jej bardzo piękne, anche i ważne. Żyto, jęczmień i owies chybiły; hreczka średnio zrodziła. Ziemiaki dla braku deszczu nie bardzo obiecują. Niektóre z pobliskich państw sprzedały kupcom partyje pszenicy korzec po 10 zr. a żyta po 6 zr. w. w., z odstawa do Krystyjampola. To podwyższenie cen pszenicy poszło z tad, że kupcy z Ulanowa (z Rzeszowskiego), z Jarosławia (z Przemyskiego) i z naszego obwodu, zakupują pszenicę na spekulacyję do Gdańska, i chcą jeszcze tej jesieni Sanem ją spławić. — Wódkę 20stopniową płacą w naszej okolicy garniec po 18 do 18½ kr. m. k.

Otomunisc. Targ na woły d. 25. sierpnia 1841.

Przypędzili: 1) Amsel Beer, z Romanowa, 62 wołów; 2) Pinkas Last, ze Szczurowa, 115; 3) Majer Allerhand, z Żurawna, 142; 4)

Waleryjan Krzczunowicz, z Bolszowca, 164; 5) Samuel Pomeranz, z Rukulowiec, 79; 6) Jakób i Leib Allerhand, z Chodorowa, 113; 7) Rajetan Józefowicz, z Pokucia, 167; 8) Hersch Allerhand, z Rnihynicz, 142; 9) Schapsel Fichmann, z Belzca, 73; 10) Leiser Atlas, z Żurawna, 63; 11) dtto. 79. — Małemi partyjami 348. — Ogółem 1547.

K u p i l i :	sztuk	Cena je-dnej pary w w. w.		radasz	Z tych para wazyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Małemi partyj. st. N. 1.	50	350	—	—	10 1/4
Do Berna ze stada N. 2. reszta małemi partyj.					
Małemi partyj. st. Nr. 3.	112	312	—	—	9 1/2
Do Pragi stado Nro. 4. Po części małemi partyjami st. Nro. 5.					
Do Wiednia pognano ze stada Nro. 6.	158	350	—	8	10
Do Pragi i Berna st. 7. — dtto. dtto. st. N. 8.	100	315	—	—	9 1/2
Małemi partyj. st. N. 9.	63	350	—	—	10
Do Berna stado Nro. 10.					
Niesprzedano st. Nr. 11. Małemi partyjami . .	348				

Przed targiem sprzedali: 1) Nowak, z Białej, 150 wołów; 2) Marek Kriss, z Żurawna, 144. — Razem 294.

K u p i l i :	sztuk	Cena je-dnej pary w w. w.		radasz	Z tych para wazyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Do Wiednia st. Nro. 1.	149	415	—	1 ¹	11 3/4
— dtto. stado N. 2.	140	350	—	4	10

Nasz dzisiejszy targ nie odznaczył się szczególnie; stanęło na nim 1547 wołów, które mimo że były dobrej jakości, jednak nie wszystkie znalazły kupca; dla tego też kilka stad po skończonym targu do Wiednia puszczono.

Przed targiem poszło wprost z Lipnika 294 wołów do Wiednia zakupionych. Cena cetnara wołowiny w tej stolicy waży się około 40 zr. w. w., a to wedle jakości mięsa.

W przyszłym tygodniu ma na tę stronę przejść z Galicyi do 3000 wołów; tak znaczna liczba naraz, należy w tych czasach do bardzo rzadkich.

Warszawa d. 21. sierpnia 1841. Z najwyższą troskliwością o dobro poddanych swoich, N. Pan raczył rozkazać założenie dwóch magazynów składowych, w zamiarze zapobieżenia dotkliwemu dla rolników zbyticznemu spadaniu ceny zboża prywatną własnością będącego, a na sprzedaż zagraniczną przeznaczanego. Magazyny podobne otwarte zostały, jeden w Nowogrodzku (Modlinie) dla zboża spławionego i przywożonego z miejsc wyżej tego punktu leżących; drugi w Włocławku dla zboża z wszelkich innych miejsc pochodzącego. Bank na zastaw złożonego w tych magazynach zboża, udzielać będzie zaliczenia pod warunkami w ogólności dla pożyczek na zboże ustanowionemi, a mianowicie: na zboże zdrowe, suche, czyste, w jednym z tych magazynów złożone, zaliczać będzie Bank Polski połowę jego wartości, jaka stanowioną będzie co miesiąc przez Bank, zasadzając się na miejscowych średnich cenach targowych z 3ch upłynionych miesięcy. Opłata od złożonego zboża za koszt składu, konserwacyi, miary, wniesienia do magazynu i zniesienia na fary lub statek przy budowli stojący, oznaczona została najwyższym ukazem z dnia 11/23. czerwca r. b. na 12 1/2 kopiejki sreb. od korca za 1szy miesiąc, 2 kopiejki od korca za 2gi miesiąc, półtóry kopiejki od korca za 3ci miesiąc i wszystkie następne, licząc zawsze miesiące całkowite, chociażby zboże w ciągu którego zostało odebrane. Wszystkie zboże w tych magazynach złożone, zabezpieczone być ma przez Bank od ognia na rachunek właścicieli jego i obliczane miesięcznie z góry niewyżej jak na jedną kopiejkę za 15 rubli sr. wartości zboża, przez właściciela przy składaniu dobrowolnie ustanowionej. Na zasypane zboże wydawane będą świadectwa wystawione na imię składającego, lub też na imię osoby wykazanej. Świadectwem objęte zboże, wydane będzie za zwrotem dowodu, na którym dosyć jest zrobić cessyję dla przelania jego własności. Za całą wartość złożonego w magazynach nowogrodzkim i włocławkowskim zboża, Bank Polski jest odpowiedzialny, jak za każdą inną jemu powierzoną własność. Na tych zasadach zboże wszelkie w magazynie nowogrodzkim może być zsypane od dnia 1. września r. b.; w Włocławku zaś każdego czasu. — Rada Stanu Prezes Lubowid z kł. Sekr. generalny Lubkowski. (K. W.)

Do »Gazety« dzisiejszej dołączona jest »Główna Tabela kraju prowincyi Galicyi i Bukowiny, wykazująca w roku wojskowym 1840 zaślubionych, urodzonych i zmarłych«, na co uwagę czytelników naszych zwracamy.